

Số: 609 /NHNN-VP
V/v trả lời kiến nghị của cử tri tại
Kỳ họp thứ 6, Quốc hội khóa XIII

Hà Nội, ngày 14 tháng 01 năm 2014

AN PHÒNG CHÍNH PHỦ
CÔNG VĂN BẢN
NGÀY 20/2
VI III

Kính gửi:

- Ban Dân nguyện - Ủy ban Thường vụ Quốc hội;
- Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Thái Nguyên.

Ngân hàng Nhà nước Việt Nam nhận được 01 kiến nghị của cử tri tỉnh Thái Nguyên thuộc thẩm quyền giải quyết, xử lý của Ngân hàng Nhà nước do Ban Dân nguyện chuyển đến sau Kỳ họp thứ 6, Quốc hội khóa XIII.

Kiến nghị của cử tri: “Đề nghị NHNN có quy định chặt chẽ, bắt buộc về việc thanh toán dùng thẻ ATM, hạn chế tối đa tiền mặt để kiểm soát được các rủi ro về tín dụng”.

Ngân hàng Nhà nước Việt Nam (NHNN) xin trả lời như sau:

Thanh toán không dùng tiền mặt có vai trò quan trọng trong nền kinh tế, góp phần tiết kiệm chi phí xã hội liên quan đến phát hành và lưu thông tiền mặt; tạo điều kiện thuận lợi để kiểm soát lạm phát; góp phần phát triển, nâng cao hiệu quả sử dụng nguồn vốn trong nền kinh tế; nâng cao tính minh bạch trong chi tiêu tài chính từ ngân sách và sử dụng vốn nhà nước. Nhận thức được vai trò đó, NHNN đã và đang tích cực triển khai nhiều biện pháp để thúc đẩy thanh toán không dùng tiền mặt nói chung và thanh toán qua thẻ ngân hàng nói riêng, cụ thể:

- Từ năm 2006, NHNN đã tham mưu và trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án phát triển thanh toán không dùng tiền mặt giai đoạn 2006-2010 và định hướng đến năm 2020 (Đề án 291) với nhiều giải pháp khác nhau như: Quản lý chi tiêu trong khu vực Chính phủ bằng phương tiện thanh toán không dùng tiền mặt (trong đó có giải pháp về trả lương qua tài khoản cho các đối tượng hưởng lương từ Ngân sách Nhà nước (Chỉ thị số 20/2007/CT-TTg ngày 24/8/2007 của Thủ tướng Chính phủ); phát triển các phương tiện, dịch vụ thanh toán không dùng tiền mặt đáp ứng nhu cầu của dân cư và phù hợp với tiến trình hội nhập; xây dựng trung tâm thanh toán bù trừ tự động phục vụ cho các giao dịch bán lẻ và trung tâm chuyển mạch thẻ thống nhất...

- Tiếp theo đó, NHNN cũng đã trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án đẩy mạnh thanh toán không dùng tiền mặt tại Việt Nam giai đoạn 2011-2015 tại Quyết định số 2453/QĐ-TTg ngày 27/12/2011. Đề án này đã đề ra mục tiêu, lộ trình và giải pháp cụ thể. Theo đó, một số chỉ tiêu quan trọng cần phấn đấu đạt được đến 2015 là tỷ lệ tiền mặt trong tổng phương tiện thanh toán ở mức thấp hơn 11% (hiện nay là trên 13%); phấn đấu trang bị khoảng 250.000 thiết bị POS với số lượng giao dịch đạt khoảng 200 triệu giao

dịch/năm; Áp dụng một số hình thức thanh toán mới, phù hợp với điều kiện và đặc điểm của khu vực nông thôn, vùng sâu, vùng xa.

Nhờ đó, những năm gần đây, phương tiện thanh toán không dùng tiền mặt tại Việt Nam đã được phát triển mạnh mẽ, đa dạng như thẻ ngân hàng, Internet banking, mobile banking... đã và đang đi vào cuộc sống. Một bộ dân cư (công chức, viên chức, học sinh, sinh viên, công nhân ở các khu công nghiệp...) đã có sự chuyển biến rõ rệt về nhận thức và thói quen thanh toán không dùng tiền mặt thông qua các dịch vụ của ngân hàng, tạo điều kiện thuận lợi và là tiền đề quan trọng để giảm dần sự hiện diện của tiền mặt trong các hoạt động thanh toán của nền kinh tế.

Tuy nhiên, thói quen sử dụng tiền mặt của người dân còn phổ biến, hạ tầng tài chính còn nhiều hạn chế, nên việc triển khai thanh toán không dùng tiền mặt, hạn chế thanh toán bằng tiền mặt cần lộ trình và những giải pháp phù hợp.

Trong thời gian tới, NHNN sẽ tiếp tục triển khai đồng bộ các giải pháp nhằm thúc đẩy, phát triển thanh toán không dùng tiền mặt, hạn chế thanh toán bằng tiền mặt trong nền kinh tế. Cụ thể:

(i) Hoàn thiện khuôn khổ, tạo hành lang pháp lý đầy đủ, đồng bộ, khuyến khích phát triển thanh toán không dùng tiền mặt, hạn chế giao dịch thanh toán bằng tiền mặt trong nền kinh tế¹.

(ii) Nâng cao chất lượng và phát triển hạ tầng tài chính như: Hoàn thành việc kết nối liên thông hệ thống thanh toán thẻ qua ATM/POS trên toàn quốc, triển khai xây dựng trung tâm chuyên mạch thẻ thống nhất. Nâng cao hiệu quả mạng lưới POS, trong đó chú trọng phát triển POS di động (mPOS), qua đó giúp đẩy nhanh phát triển thanh toán không dùng tiền mặt, tăng cường khả năng tiếp cận các dịch vụ tài chính, đặc biệt phù hợp với khu vực nông thôn, khu vực phi đô thị;

(iii) Đa dạng hóa và nâng cao chất lượng dịch vụ thanh toán, ứng dụng các phương tiện thanh toán mới, hiện đại; phát triển các dịch vụ thanh toán điện tử; sản phẩm thẻ chi tiêu công với các đơn vị sử dụng ngân sách Nhà nước;

(iv) Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động, đào tạo, hướng dẫn về thanh toán không dùng tiền mặt, nhất là thanh toán thẻ qua POS cho người sử dụng thẻ, đơn vị chấp nhận thẻ. Thực hiện các biện pháp, nội dung tuyên truyền, quảng bá về thanh toán không dùng tiền mặt ở tầm quốc gia, có sự gắn kết giữa các tổ chức để đạt hiệu quả cao hơn, nhằm tạo được sự chuyển biến rõ nét về thói quen sử dụng tiền mặt trong xã hội.

¹NHNN đã trình và được Chính phủ ban hành Nghị định số 222/2013/NĐ-CP ngày 31/12/2013 về thanh toán bằng tiền mặt; Xây dựng và ban hành các Thông tư hướng dẫn Nghị định 101/2012/NĐ-CP ngày 22/11/2012 về thanh toán không dùng tiền mặt....

Tuy nhiên, để thúc đẩy thanh toán không dùng tiền mặt hiệu quả, hạn chế tối đa thanh toán bằng tiền mặt, cần có sự phối hợp tích cực của các Bộ, ngành, địa phương như: Nghiên cứu xây dựng chính sách ưu đãi về thuế đối với doanh số bán hàng hoá, dịch vụ thanh toán bằng thẻ qua POS; Quy định phải lắp đặt thiết bị và chấp nhận thanh toán không dùng tiền mặt đối với các điểm bán hàng hóa, dịch vụ có đủ điều kiện; Lựa chọn địa bàn, thí điểm ứng dụng các phương thức, phương tiện thanh toán không dùng tiền mặt hiện đại nhưng dễ sử dụng, phù hợp với điều kiện ở nông thôn; Các tỉnh, thành phố cần chỉ đạo triển khai, lồng ghép nội dung phát triển thanh toán qua ATM/POS vào các chương trình, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

Trên đây là ý kiến trả lời của Ngân hàng Nhà nước Việt Nam về nội dung kiến nghị của cử tri tỉnh Thái Nguyên. Ngân hàng Nhà nước Việt Nam trân trọng cảm ơn sự quan tâm của cử tri đối với hoạt động ngân hàng. *jm*

Nơi nhận:

- Như trên;
- Văn phòng Quốc hội;
- Bộ trưởng, Chủ nhiệm VPCP; ✓
- Ban Lãnh đạo NHNN;
- Vụ Thanh toán;
- NHNN chi nhánh tỉnh Thái Nguyên;
- Lưu VP (04 bản).

THÔNG ĐỐC *mo*

Nguyễn Văn Bình